

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Медичний факультет
Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
МАНУАЛЬНА ТЕРАПІЯ ТА ТЕЙПУВАННЯ
підготовки бакалавра

Луцьк – 2026

Силабус вибіркового освітнього компонента «МАНУАЛЬНА ТЕРАПІЯ ТА ТЕЙПУВАННЯ»
підготовки бакалавра.

Розробник: Кирилюк Вікторія Василівна, старший викладач кафедри фізичної терапії та ерготерапії

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(Індика С. Я.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри фізичної терапії та ерготерапії

протокол № 6 від 21 січня 2026 р.

Завідувач кафедри:

(Андрійчук О. Я.)

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	22 Охорона здоров'я 227 Терапія та реабілітація Фізична терапія, ерготерапія Бакалавр	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150 / 5		Рік навчання: 3-й
		Семестр: 5-й
ІНДЗ: немає		Лекції – 10 год.
		Практичні – 20 год.
		Консультації – 10 год.
		Самостійна робота – 110 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання	Українська	

II. Інформація про викладача

ППІ Кирилюк Вікторія Василівна

Посада: старший викладач кафедри фізичної терапії та ерготерапії

Контактна інформація: (Kyryliuk.Viktoriiia@vnu.edu.ua)

Дні занять: заняття проводяться у відповідності до розкладу занять, який розміщений на сайті: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація.

Силабус вибіркового освітнього компонента «Мануальна терапія та тейпування» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти бакалаврського рівня. Мануальна терапія та тейпування є історично сформованою системою теоретичних положень і практичних навичок народної та традиційної медицини, яка протягом тривалого часу успішно застосовується з метою лікування та оздоровлення. Вона може використовуватися як самостійний метод або як допоміжний засіб, що ефективно доповнює сучасні підходи традиційної медицини у сфері фізичної терапії.

Ефективність мануальної терапії підтверджена багатовіковим досвідом її застосування на різних етапах історичного розвитку людства. У сучасних умовах вона посідає важливе місце у відновленні функціонального стану та працездатності осіб із різними захворюваннями й функціональними порушеннями, що обґрунтовує її зростаючу роль у системі фізичної терапії. У зв'язку з цим вивчення освітнього компонента, який поєднує теоретичну підготовку та формування практичних навичок з мануальної терапії, є актуальним для здобувачів освіти та має суттєве практичне значення для їхньої майбутньої професійної діяльності у сфері фізичної терапії та охорони здоров'я. Особлива увага приділяється технікам постізометричної релаксації як ефективному методу зниження гіпертонусу м'язів, відновлення рухливості та оптимізації функціонального стану опорно-рухового апарату.

2. Мета і завдання вибіркового освітнього компонента.

Метою вивчення вибіркового освітнього компонента є формування у здобувачів системних знань та практичних навичок застосування сучасних методів кінезіологічного

тейпування та постізометричної релаксації для профілактики, лікування та реабілітації порушень опорно-рухового апарату.

Основні завдання курсу: ознайомлення з теоретичними засадами кінезіологічного тейпування та постізометричної релаксації; формування практичних навичок накладання тейпів для різних груп м'язів та суглобів; вивчення методик діагностики та корекції порушень рухових функцій; розвиток умінь інтегрувати дані методи у комплексні програми фізичної терапії та реабілітації.

3. Soft skills.

- Комунікація з пацієнтом – умінь пояснити мету та ефект процедур, встановити довіру та підтримати мотивацію.
- Емпатія та емоційний інтелект – здатність розуміти стан пацієнта, враховувати його емоції та психологічний комфорт.
- Критичне мислення – аналіз клінічної ситуації, вибір оптимальної методики тейпування чи релаксації.
- Робота в команді – ефективна взаємодія з лікарями, тренерами, колегами у сфері реабілітації.
- Адаптивність – гнучке застосування методів залежно від індивідуальних особливостей пацієнта.
- Лідерство та відповідальність – умінь організувати процес реабілітації, брати на себе відповідальність за прийняті рішення.
- Стресостійкість – здатність працювати у складних умовах, зберігаючи професійність та спокій.
- Культура професійної етики – дотримання принципів конфіденційності, безпеки та поваги до пацієнта.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Тема 1. Історія розвитку кінезіологічного тейпування та постізометричної релаксації. Анатомо-фізіологічні основи опорно-рухового апарату.	22	2	2	18	-	ДС, РЗ/К
Тема 2. Принципи дії кінезіологічного тейпування: механізми впливу на м'язи, суглоби та нервову систему.	22	2	2	18	-	ДС, РЗ/К, РМГ
Тема 3. Базові техніки кінезіологічного тейпування: м'язове, лімфатичне, фасціальне, коригуюче.	21	2	2	15	2	ДС, РЗ/К, РМГ
Тема 4. Спеціалізовані методики тейпування для верхніх та нижніх кінцівок.	19	-	2	15	2	ДС, РЗ/К, РМГ
Тема 5. Тейпування для стабілізації суглобів та профілактики травм.	23	2	4	15	2	ДС, РЗ/К, РМГ
Тема 6. Техніки постізометричної релаксації для різних груп м'язів.	23	2	4	15	2	ДС, РЗ/К, РМГ

Тема 7. Інтеграція тейпування та релаксації у комплексні програми фізичної терапії.	20	-	4	14	2	ДС, РЗ/К, РМГ
Всього годин/Балів	150	10	20	110	10	200 балів

Форма контролю*: ДС – дискусія, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, РМГ – робота в малих групах.

4. Завдання для самостійного опрацювання

Тема	Кількість годин
<ol style="list-style-type: none"> 1. Мета застосування кінезіологічного тейпування. 2. Механізми, що лежать в основі зменшення болю при використанні тейпів. 3. Тривалість носіння тейпу на шкірі. 4. Нехарактерні ефекти для кінезіологічного тейпування. 5. Ключові принципи постізометричної релаксації. 6. Показання до застосування постізометричної релаксації у фізичній реабілітації. 7. Протипоказання при використанні тейпів. 8. Відмінність між класичним тейпуванням та кінезіологічним. 9. Основні етапи виконання техніки постізометричної релаксації. 10. Кінезіологічне тейпування впливає на мікроциркуляцію та лімфодренаж. 11. Типи натягу тейпу, що застосовуються залежно від терапевтичної мети. 12. Переваги постізометричної релаксації порівняно з пасивним розтягненням. 13. Правильне підготування шкіри перед накладанням тейпу. 14. Основні методи фіксації тейпу при стабілізації суглобів. 15. Фізіологічні процеси, що активуються під час ізометричного скорочення м’яза у методиці ПІР. 16. Основні типи тейпів, які застосовуються у кінезіологічному тейпуванні. 17. Напрямок накладання тейпу залежно від мети терапії. 18. Фізіологічні ефекти, які досягаються при використанні техніки «ліфтинг» у тейпуванні. 19. Особливості застосування постізометричної релаксації у пацієнтів із підвищеним м’язовим тонусом. 20. Поєднання кінезіологічного тейпування з іншими методами фізичної реабілітації. 21. Помилки, які допускають при накладанні тейпів. 22. Відмінності у застосуванні ПІР для великих та дрібних м’язових груп. 23. Кінезіологічне тейпування, що впливає на пропріоцепцію. 24. Методи контролю ефективності постізометричної релаксації, що використовуються на практиці. 25. Особливості застосування тейпів у спортивній медицині. 	110
Всього годин	110

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу.

Всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки,

загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, порядності та толерантності.

Вивчення вибіркового освітнього компонента передбачає постійну роботу здобувачів освіти на кожному занятті. Середовище під час проведення занять є творчим, дружнім, відкритим для конструктивної критики та дискусії. Здобувачі освіти не повинні спізнюватися на заняття, дотримуватися правил техніки безпеки, мати засоби індивідуального захисту та спецодяг.

До початку курсу необхідно встановити на мобільні пристрої або ноутбуки застосунки Microsoft Office 365 (Teams, Forms, One Note), зареєструватись на [платформі](#) дистанційного навчання ВНУ імені Лесі України для проходження тестування та роботу з доступними матеріалами курсу. Вхід для активації облікового запису відбувається через корпоративну пошту з доменом – @vnu.edu.ua.

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до [Положення](#) про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти спеціальностей «Медицина», «Фармація», «Стоматологія», «Терапія та реабілітація» Волинського національного університету імені Лесі України.

В освітньому процесі застосовується дві шкали оцінювання: багатобальна (200-бальна) шкала та 4- бальна шкала. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу.

Оцінювання поточної успішності здійснюється на кожному занятті за 4-бальною шкалою (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно»).

– 5 («відмінно») – здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових джерел, логічно мислить і формує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– 4 («добре») – здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з джерел, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок;

– 3 («задовільно») – здобувач в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в рекомендованих джерелах, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, припускається помилок при виконанні практичних навичок;

– 2 («незадовільно») – здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в джерелах, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Оцінювання здійснюється згідно [Положення](#) про електронний журнал.

У разі переходу на дистанційне навчання викладання освітнього компоненту відбувається відповідно до [Положення](#) про дистанційне навчання та додаткових розпоряджень ректорату.

Політика щодо академічної доброчесності. Політика академічної доброчесності регламентується чинними законодавчими актами України та внутрішніми документами університету: [Кодексом академічної доброчесності ВНУ ім. Лесі України та Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі України](#), які встановлюють загальні засади, цінності, принципи, настанови та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в Університеті, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, а також забезпечують

дотримання принципу нетерпимості до порушень академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: відвідування занять є обов'язковим компонентом процесу здобування освіти. У разі пропуску заняття здобувач освіти зобов'язаний його відпрацювати у повному обсязі за графіком відпрацювання згідно з [Положенням](#) про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти спеціальностей «Медицина», «Фармація», «Стоматологія», «Терапія та реабілітація» Волинського національного університету імені Лесі Українки.

У разі порушення дедлайнів виконання завдань, без поважних причин, робота може оцінюватися на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти, забезпечується відповідно до Порядку визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки Також здобувачі вищої освіти мають право на зарахування певної кількості балів, відповідно до [Положення](#) про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинського національного університету імені Лесі Українки.

V. Підсумковий контроль

Форма контролю – залік. Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом. Залік виставляється за результатами поточної роботи здобувача за умови, що здобувач виконав ті види навчальної роботи, які визначено цим силабусом. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

У дату складання заліку викладач записує у відомість суму балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 200 балів).

У випадку, якщо здобувач набрав менше, ніж 120 бали, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Організація та порядок проведення підсумкового контролю відбувається у відповідності до [Положення](#) про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти спеціальностей «Медицина», «Фармація», «Стоматологія», «Терапія та реабілітація» Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Терміни проведення підсумкового контролю, а також терміни ліквідації академічної заборгованості визначаються розкладом екзаменаційної сесії.

У відомості, індивідуальному навчальному плані (заліковій книжці) здобувача освіти записується підсумкова кількість балів підсумкового контролю.

Повторне складання підсумкового контролю допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
170–200	Зараховано
150–169	
140–149	
130–139	
120–129	

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Волинський національний університет імені Лесі Українки. Коригуюча гімнастика, тейпування, постізометрична релаксація: науково-допоміжний бібліографічний показник. Луцьк, 2021.
2. Гончарук В.В. Фізична терапія: сучасні методи реабілітації. Київ: Наукова думка, 2022.
3. Дейнека Л. Методика виконання рухів постізометричної релаксації. Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2021.
4. Зінченко О.В. Сучасні методи фізичної терапії: кінезіотейпування та мануальні техніки. Харків: ХНМУ, 2022.
5. Козак І.М. Постізометрична релаксація у фізичній реабілітації: методичні рекомендації. Львів: ЛНМУ, 2021.
6. Непорожній О.А. Кінезіологічне тейпування: огляд матеріалів з відкритих джерел. Травматологія та фармакологія: точки дотику, 2020.
7. Українська академія дитячої інвалідності. Методики кінезіотейпування у реабілітації. Київ, 2023.
8. Chaitow L. Muscle Energy Techniques. Edinburgh: Churchill Livingstone, 2013.
9. Kase K., Wallis J., Kase T. Clinical Therapeutic Applications of the Kinesio Taping Method. Tokyo: Kinesio Taping Association, 2003.
10. Lewit K. Manipulative Therapy in Rehabilitation of the Locomotor System. Oxford: Butterworth-Heinemann, 1999. (класичне джерело з постізометричної релаксації).